

[Lawaetz]

man taler om medicinsk, sociologisk, økologisk og psykologisk forskning. Eller skal det være et styringsapparat for den teknologiske udvikling?

Jeg er ikke enig med fru Jytte Hilden, som var inde på, at man kunne bremse et eller andet. Man kan lige så godt slå fast, at teknologisk udvikling hverken kan styres, begrænses eller bremses. Det er en gammeldags tankegang, og hvis vi går ind på den, vil vi komme bag efter de store lande, hvor man bliver ved med at udvikle. Derfor er det rigtigere, som hr. Dyremose siger, at man må se at finde de positive ting frem.

Jeg vil gerne pege på – som også industriministeren var inde på – at der finder masser af forskning sted. Det har ikke været nævnt endnu: f.eks. ATV-instituttet, teknologirådet og socialforskningsinstituttet, som absolut arbejder med de samme opgaver, og vi kan såmænd godt tage de teknologiske institutter med. Det vil sige, at der i forvejen ofres ikke alene mange millioner kroner, men masser af tænkning og masser af arbejde netop på disse felter.

På den baggrund mener jeg, det er en lille smule enfoldigt at tro, at 17 valgte folk, som råder over 1 mill. kr. – det er ingen penge nu til dags – kan præstere noget, der skal være bedre end alle de andres arbejde. Det vil snarere komme til at fungere som en slags bremse netop på det, man gerne vil til bunds i, altså en overordnet funktion, et tungt apparat, som man skal spørge, inden man går videre i sine egne studier og vurderinger.

Det er helt rigtigt, at der er brug for en vurdering, men først og fremmest for en praktisk vurdering. Men det er også rigtigt, at man i den grad har været opmærksom på det i årevis; ikke mindst er man under overenskomstforhandlingerne i høj grad inde på at lave teknologiaftaler.

Alt det dér foregår altså allerede, uden at man har lavet en institution som den foreslåede, som jeg af to grunde ikke tror på. For det første fordi det er et spørgsmål, som jeg pegede på, hvad man egentlig kan lave for 1 mill. kr. i dag. For det andet fordi det er et spørgsmål, hvem får man til det, hvis man gerne vil have topfolk til det, og det tror jeg er meningen. Kluge mennesker arbejder ikke gratis; de skal have diæter, mødediæter og hist op og kom her ned; det har vi hørt nok om i den sidste tid.

Rent principielt må man også sige, at vores opgave herinde i øjeblikket ikke er at finde på nye omkostningskrævende love, snarere at få fjernet nogle af dem, vi har. Jeg vil medgive, at debatten er overordentlig vigtig, som industriministeren sagde, og den vil også foregå, for det er et så vigtigt problem, det radikale venstre er inde på, men det er min tro, at den vil foregå uden et stort nyt apparat, at man simpelt hen har så stor interesse i befolkningen, at denne debat kommer helt af sig selv, uden at den styres af et overordnet organ. Jeg har tiltro til det, der eksisterer i forvejen.

Margrete Auken (SF):

Noget af det, der er underligt ved hele teknologivurderingsdebatten, er, at så meget af den går på, om man overhovedet kan debattere det, og vi kan også høre, at meget af det, der er blevet sagt i dag i første omgang, er ros af, at vi nu får den debat om en debat i gang, sådan at man kan bevæge sig mere og mere ud på nogle metaplaner, som gør det til en en lille smule mærkværdig affære at være med i det.

På den anden side vil jeg meget gerne medgive, at der virkelig hersker stor forvirring om, hvad teknologivurdering egentlig er for noget. Vi oplevede det forleden dag oppe i forskningsudvalget, hvor der var forvirring blandt os med hensyn til, hvordan vi skulle definere det, og bare for at komme lidt mere præcist ind på det er det i hvert fald godt, at vi får det i udvalget igen og skal præcisere os. Der er jo også tydelig uenighed om, hvad denne vurdering kan, når man har fundet ud af, hvad man mener den går ud på. Det er rigtigt, at den foregår i alle partier. Jeg vil spare jer for her at fortælle, hvad vi i så henseende laver i vores parti, men vi glæder os over, at debatten foregår alle steder.

Vi har selvfølgelig nogle ideer om, hvad den kan. Ifølge forslagsstillerne, sådan som det er fremstillet i dag i et interview i Politiken, får man en fornemmelse af – det kan jeg have misforstået og vil meget gerne have lejlighed til at tale videre om det – at denne vurdering ikke kan give udslag i ret meget andet end at få samfundet til at tilpasse sig bedst muligt noget, som nærmest skulle være en naturlov, der ligesom går af sig selv, og det synes jeg egentlig er et alt for nøjsomt